

Välbesökt årsmöte i Skara

Drygt 50 medlemmar kom till årsmötet på Götala Herrgård den 15 november. Seminarieprogrammet behandlade de matnyttiga ämnena **optimal odling, ensilering och utfodring av grovfoder**. Inbjudare och arrangör var också vallföreningen i Skaraborg. SLU Skara, Hushållningssällskapet i Skara och Rådgivarna Sjuhärad bidrog med föreläsare och dessutom medverkade representanter för företag som säljer ensileringsmedel. Rolf Spörndly, SLU Uppsala höll ihop programmet och summerade erfarenheterna.

Gröda, skördeteknik och tillsatsmedel – hur påverkas ensilagekvaliteten var rubriken för det inledande föredraget med Elisabet Nadeau, SLU Skara. Olika grödor och blandningar av grödor ger olika förutsättningar för ensileringsprocessen. Baljväxter som klöver och lusern har stort proteininnehåll men lite socker vilket försvårar ensileringen då bildandet av mjölksyra går långsamt och därmed sänkningen av pH med risk för feljäsning. Feljäsningen leder dock till att ensilaget blir lagringsstabil. Gräs är tvärtom lättensilerat. Det större sockerinnehållet ger en snabb mjölksyrajäsning och pH-sänkning men det färdiga ensilaget blir mindre lagringsstabil och tar lättare värme. Helsäd av spannmål och majs har i tidigt stadium liknande egenskaper som gräs. Skördeteknikens betydelse för ensileringen har undersökts på Götala nöt- och lammköttscenrum enligt följande uppläggning: slåtter med rotorslåtter (dvs. utan bearbetning av grödan) alternativt slåtterkross, lastning med hackvagn eller snittvagn samt obehandlat eller tillsats av ensileringsmedel.

Rotorslåtter gav i jämförelse med slåtterkross inte oväntat en långsammare förtorkning men mindre risk för en alltför snabb ökning av ts-halten mot slutet av en solig skördedag. Kombinationen rotorslåtter och snittvagn gav en tendens till sämre förjäsning av grönmassan medan det i övrigt inte syntes några väsentliga

skillnader i ensileringsprocessen mellan olika behandlingar. Vad gäller ensileringsmedel var det saltbaserade preparatet bäst på att förhindra varmgång i

både hackad och snittad grönmassa. Syra och bakteriepreparat klarar hackat material bättre än snittat.

Ensileringsmedel på marknaden presenterades i tur och ordning av tillverkare/försäljare med respektive preparat: Perstorp (Myrsyra, Promyr), Salinity Agro/Hansson & Möhring (Safesil), Chr. Hansen/Svenska Foder (Silosolve), Spannfod Agro (Lalsil), Addcon (Kofasil). **När är det lönsamt med ensileringsmedel** var den fråga som Rolf Spörndly hade att besvara. Generellt ger alla preparat en positiv effekt på ensilagekvaliteten och minskar förlusterna i processen men det har inte kunnat visas att effektiviteten i mjölkproduktionen blir bättre. Kostnaden för preparatet motsvarar ungefär värdet av förlusten av foder man annars skulle få utan preparat. En rekommendation är att åtminstone använda preparat om man brukar ha problem med klostridier, varmgång eller mögel.

Försök med fröblandningar för proteinvallar redovisades av Jan Jansson, Rådgivarna Sjuhärad. Slutsatserna från både äldre och nyare försök visar att klöverandelen bör vara minst 5 kg rödklöver per hektar för att förutsättningar ska finnas att minska



Foto: Nilla Nilsson-Linde

Forts. från föreg. sida

kvävegödslingen påtagligt med bibehållen avkastning. En vanlig kommersiell fröblandning (SW 944) förstärkt med 4 kg klöver gav enligt delresultat från ett pågående AgroVästprojekt vid liten kvävegiva inte tillräcklig proteinhalt för att betraktas som proteinvall. Samma förstärkta blandning vid större kvävegiva hävdade sig dock bra om man ser på totalavkastning och råproteinavkastning. Hög och jämn råproteinhalt med stor råproteinavkastning hade fröblandningen som bestod av timotej och rödklöver med ca 60 % rödklöver i blandningen.

Gårdsprojekt om utfodring av dikor redogjorde Annika Arnesson, SLU Skara för. Feta dikor är ofta ett problem vid kalvning och man ville prova om utfodring med rörlenshö under lågdräktighet kan vara lösningen. Medan en kontrollgrupp hade gått upp 50 kg i vikt under försöket hade korna som fått rörlenshö gått ned 26 kg och tappat hull. Iakttagelser är att försöksgruppen idisslade mer, hade större variation i hull, hade större åtgång av mineralfoder samt att träcken var mycket hård.

Stort tack Lars! – Varmt välkommen Itte!

På årsmötet i Skara valdes Itte Weidman till ny ordförande i Svenska Vallföreningen efter Lars Jakobsson, som varit styrelseledamot sedan 1997 och ordförande de senaste 12 åren. Itte



Foto: Nilla Nilsson-Linde

Weidman är ekologisk mjölkproducent på Flassbro Gård i Malmköping och driver där också ett turistföretag. Itte har tidigare varit anställd på olika håll inom husdjursorganisationen och Svensk Mjolk. Som förtroendevald har hon verkat i styrelsen för Svea Husdjur, Svenska Husdjur och numera i Växa Sverige, region Mitt.

- Det är på tiden att någon annan får ta huvudansvaret för att utveckla föreningen, särskilt som jag numera inte är så aktiv vallodlare längre, säger avgående ordföranden Lars Jakobsson. Jag stannar dock i styrelsen och ser fram emot att samarbeta med Itte och även fortsatt med de övriga kompetenta och trevliga styrelsekamraterna. Jag tackar för de givande och trivsamma kontakter jag haft genom åren, både externt och internt, summerar Lars.

Föreningen redovisade en vinst för verksamhetsåret 2011/2012 på 26 061 kr. Budgeten för nuvarande verksamhetsår fastställdes med ett underskott på 16 500 kr förutsatt 1 920 betalande medlemmar. Föreningen hade 2 490 medlemmar som betalat

REKS – regional nöt- och lammköttproduktion – en tillväxtmotor är ett Interreg-projekt som redovisades av Mikaela Järstedt, SLU Skara, med Sverige, Norge och Danmark som deltagare. Projektet har som mål att stärka den ekonomiska tillväxten genom långsiktigt hållbara företag med nöt- och lammköttproduktion. Projektet ska ge ökad kunskap om köttproduktionens klimatpåverkan och stärka producenternas konkurrenskraft. För ledningen av projektet svarar AgroVäst.

Vidare behandlade Ulf Axelson, HS Skaraborg, ämnen som Blålusern som proteingröda – varför växer inte lusern, Förbättrad etablering av lusern samt Höga molybdenhalter i grovfoder – konsekvenser, geografiska riskområden och artvariation.

Lars Jakobsson, f.d. ordf., Svenska Vallföreningen, tel: 070-648 27 22, e-post: lars.jakobsson@t.lrf.se



årsavgift i oktober 2012, dvs. en minskning med 53 personer sedan oktober 2011.

Lars Jakobsson omvaldes som ordinarie ledamot för ytterligare tre år med Göran Lindgren som suppleant. Kjell Sandahl omvaldes också som suppleant. Till ordinarie revisorer omvaldes Tobias Andersson, Falkenberg och Anders Eriksson, Åtvidaberg med Lars-Erik Josephson, Värnamo och Magnus Halling, Uppsala som suppleanter. Till valberedning omvaldes Per-Anders Andersson, Sävsjö (sammankallande), Kjell Ivarsson, Stockholm och Thomas Karlberg, Söderköping, samt nyvaldes Anders Nilsson, Lövånger.

Svenska Vallföreningens styrelse

Ordinarie	Suppleanter
Itte Weidman, Malmköping, ordf.	
Nilla Nilsson-Linde, Uppsala, sekr.	Rolf Spörndly, Uppsala
Jan Jansson, Långhem, kassör	Kjell Sandahl, Nye
Anna Carlsson, Getinge, vice ordf.	Maria Wahlquist, Vallåkra
Lars Jakobsson, Lillkyrka	Göran Lindgren, Klässbol
Gunnar Liljeback, Överkalix	Christer Larsrud, Krokomb
Per Rudengren, Mellösa	Linda af Geijerstam, Kalmar

Nilla Nilsson-Linde, SLU, Inst. f växtproduktionslära, tel: 070-662 74 05, e-post: Nilla.Nilsson-Linde@slu.se

Skånska Vallföreningens årsmöte 16 januari,
09.30–14.00, Lantmännen, Eslöv.
Se vidare www.svenskavall.se